

www.fotoakuten.se

Kalkbladet

En kväll i maj

Det är kväll sent i maj och jag sitter vid min nya kolonilott när jag skriver detta. Fåglarna sjunger för fullt och det kommer en tung doft av hägg, och ibland hör jag tåget längre bort. Jag är så glad över min nya kolonilott. Jag har väntat fyra år på att få en kolonilott eller odlingslott borde det kanske heta egentligen. Femtio kvadratmeter jordyta där jag kan odla och plantera. När jag kom första gången undrade jag vad jag hade gett mig in på, bara jord och några få växter vid sidan.

Fantiserade och ritade

Det var nog tur att jag hade fyra års väntan bakom mig så jag inte backade ur där och då, för allt arbete verkade oändligt. Istället var jag så glad för möjligheten att jag började fantisera och rita på hur lotten

kan komma att se ut så småningom. Sedan har det varit hårt arbete, mycket svett och trötta armar. Men nu ikväll när jag skriver har jag satt min potatis och mina fröer. Grovarbetet är gjort och nu börjar det långsamma och ständiga arbetet att hålla ogräset borta och jorden fuktig.

Att bereda det som ska komma

Jag tänker på hur många gånger det är som jag ser något för första gången och tänker att det är lika bra att ge upp. Det oändliga arbetet som krävs gör att jag inte orkar tänka på vad det kan bli av det. Eller när grovjobbet är gjort så kan jag ibland tycka att nu har jag gjort mitt och nu får allt sköta sig själv för jag vill inte fortsätta det långsamma och trista jobbet. Jag tror att Gud ger oss tillfällen när vi ska sätta spaden i jorden och sätta igång, att vi ska använda vår fantasi, kreativitet och svett för att bereda det som ska komma. Blommorna och frukterna kommer om vi inte ger upp jobbet. Gud behöver oss här på jorden! Trotsa allt är det Gud som gör växten, men vi måste gödsla, plantera och vattna allt efter bästa förmåga. *Ha en välsignad sommar!*

Catharina Larsson

Sammanställning och layout: Margareta Hector

Foto: Maria Marre Gustafsson

*Följ vår återkommande skribent, Tina Wilhelmsson, i **Tinas tankar**.*

Tinas tankar

Satte värde på våra olikheter

Den här terminen har jag fått en insikt om kristen gemenskap. Jag har läst en pastoralteologisk grundkurs hos Svenska kyrkans utbildningsinstitut i Umeå. Vi har bland annat fått öva på att predika, duka nattvard och sjunga liturgiska sånger. Vi har också fått undervisning i till exempel själavård, ledarskap och hur vi kan jobba med förtroendevalda och ideellt engagerade i Svenska kyrkan.

Kursen hade fantastiska lärare, men det var mina klasskamrater som gav mig den viktigaste insikten. Flera av oss i klassen är eller har varit politiskt aktiva och det var en salig blandning av Liberalerna, KD, Centern, Feministiskt initiativ, Socialdemokraterna och självklart även en kristen anarkist. Inledningsvis tänkte jag att det här kommer att bli en utmaning, eftersom jag tidigare mest sökt mig till åsiktsgemenskaper.

Fick en stark gemenskap

Det visade sig dock att vår trosgemenskap överträffade våra olika politiska åsikter. Med råge. Vi tycker det är märkligt att vi kan tycka om varandra så mycket, trots att vi tycker olika om det mesta. Det blev en stark gemenskap och jag har skrattat mycket den här vårterminen. Gapskrattat. Vi har också lyssnat på varandra, stöttat och framförallt haft stor respekt för varandra och satt värde i våra olikheter.

Lärarna uppmärksammade vår starka gemenskap och frågade hur vi tänkte kring den och en av mina kloka klasskamrater svarade att det handlade om varje människas eget ansvar, att vara snäll och respektfull mot andra. Under en morgonandakt, som jag ledde för klassen, sa jag att om Jesus hade kommit in här nu och såg oss tillsammans så tror jag att han skulle bli glad. Han skulle bli glad för att vår gemenskap rymmer så många olikheter. Min insikt den här terminen var att i en kristen gemenskap kan olikheterna vara stora, men *störst av allt är kärleken*.

Tina Wilhelmsson

Dags för årets Inspirationshelg

Välkommen till årets Inspirationshelg på Vårsta den 8-9 oktober. Det blir en danshelg där vi leds av Ingrid Grahn. Årets tema är Maria Magdalena, vem var hon?
(Läs mer på sid 4-5.)

Lördag den 8 oktober

Incheckning från klockan 11.30.

Programmet startar med lunch klockan 12.00.

Vi dansar hela eftermiddagen, med paus för fika.

Äter en god middag tillsammans.

Kvällen avslutas med en stund i Växthuset (om vädret tillåter).

Söndag den 9 oktober

Efter frukost fortsätter vi dansa och om vädret tillåter avslutar vi ute i trädgården.

Efter lunch skiljs vi åt.

Anmälan senast 9 september till: *kristina.ekegerd@telia.com*, eller mobil: 070-228 24 11.

Avgift 1 600 kr för medlemmar

1 700 kr för icke-medlemmar

Avgiften inkluderar kurs, mat och boende i enkelrum.

Betalning görs på plats. Gärna via Swish.

Glöm inte att anmäla kontaktuppgifter och om du önskar särskild kost.

Inspirationshelgen är ett samarrangemang med **sensus**

Du vet väl att stiftsavdelningen har ett Facebookrum för våra medlemmar.

Det är ett rum för information inom föreningen och för föreningens medlemmar. Här kan du läsa styrelseprotokoll och andra dokument. Vi välkomnar frågor och förslag och idéer!

Kvinnor i Svenska kyrkan Härnösands stift – Medlemsrum

Vem var hon, Maria Magdalena?

Denna kvinna och Jesu lärjunge som jämte Maria, Jesu mor, förmodligen är den mest kända kvinnan ur bibeln. Kvinnan som fick sju demoner utdrivna i mötet med Jesus.

Ändå står det inte mycket om henne. Men hon finns omnämnd i alla evangelierna som närvarande vid Jesu korsfästelse, grav och uppståndelse. Den som var först att möta den uppståndne Jesus, därav namnet "*Apostlarnas apostel*". Det är många som fascinerats av hennes person. Av hennes mod, kärlek och trosvisshet.

En kvinna som väckt starka känslor genom kyrkans historia. Och hon försvann ur den Stora berättelsen, nedtystad och utmålad som en syndfull hora. Men hennes visdom har levt kvar fram till våra dagar. Här och nu. Nu börjar hon få den upprättelse hon förtjänar. Nu börjar Visheten få den plats den förtjänar.

Med teologens och författaren
Cynthia Bourgeaults ord:

"... I want Mary Magdalene fully back into the church, not outside it. For here, I believe, is where her finest work is yet to be done"

"... Jag vill ha Maria Magdalena helt och fullt tillbaka i kyrkan, inte utanför den. För här, anser jag, är där hennes viktigaste uppgift ännu skall fullbordas"

Den här texten skrev jag vid uruppförandet av en föreställning om Maria Magdalena i Stora kyrkan, Östersund påsken 2018. Föreställningen var en personlig skildring av hennes liv i text, musik och dans. En inre resa från sorg, smärta och kamp till upprättelse.

Är ständigt aktuell

En tidigare kollega, prästen Helen Lugner och jag hade under våra tågresor till Stockholm och den utbildning vi då gick – *Kropp och gudstjänst* – upptäckt en gemensam kärlek till Maria Magdalena. Och det ledde vidare till detta samarbete där vi också bjöd in två manliga

kollegor. I slutfasen av den kreativa processen fick vi även veta att det skulle lanseras en storfilm om henne just denna Påsk.

Hon är ständigt aktuell. Det är något med Maria Magdalena som slår an något i mig, i min kropp ända ner på cellnivå. I hjärtat bortom intellektet. En djup samhörighet som är svår att förklara. Hon representerar något som jag saknar men inte riktigt kan sätta ord på. Kanske är det som Sara Forslund, artist, musikvetare, teologistudent vid EFS och pastorskandidat i Equmeniakyrkan, skriver i en artikel om Maria Magdalena i tidningen ELSA nr. 2/20: *"Om kristendomens framväxt endast handlar om Jesus och hans tolv lärjungar så glömmar vi bort halva historien"*. Här finns så många lager att upptäcka. En viktig uppgift att fortsätta utforska och synliggöra kvinnorna i bibeln och kristendomens historia.

Ser fram emot höstens Inspirationshelg

Med tacksamhet och glädje över förtroendet så ser vi – jag, Ingrid Grahn, sångerska, dansare och kantor verksam i Östersunds församling och Laurel Wakeman, trummare och Earthheartpedagog hemma-

Laurel Wakeman

hörande i Uppsala – fram emot att även denna höst leda KviSk's årliga inspirationshelg på Vårsta som alltså handlar om Maria Magdalena. Med kropp, rörelse och rituell dans djupdyker vi i detta tema och ser hur det resonerar i våra egna liv. Vi är bägge två utbildade i Earthheartdance med Åsa Rockberg. Jag har bland annat även dansat mysteriespel med Brita Haugen – den rituella dansens upphovskvinna – och varit på dans-

resa i Tamil Nadu, Indien med Pia Lamberth, instruktör i heliga danser. Jag har också haft förmånen att genomgå Svenska kyrkans pionjärsutbildning "Kropp och gudstjänst" – en utbildning i det lyssnande ledarskapet och en levande förkunnelse under ledning av Birgitta Söderberg och Åsa Rockberg. Vårt uråldriga språk, dansen, är för mig en stor källa till livskraft, helande och glädje! Och jag brinner för att förkroppsliga kyrkans budskap.

Välkommen med din längtan, lust och nyfikenhet!

Text och foto: *Ingrid Grahn*

Kristina, ny i vår styrelse

Kristina Ekegerd, bor på Frösön tillsammans med man och två hundar, Eng Springer Spaniel. Hundarna får många timmar av mig i olika aktiviteter som vi alla fyra i familjen gillar.

Jag har två barnbarn, Tor (8) och Moa (6,5) som är med Torsten och mig en eftermiddag varje vecka. Det är en stor glädjekälla för oss och ett bra sätt att delta i hur barn har det i dagsläget. Övrigt så går jag gärna på Friskis några tillfällen varje vecka och gillar utomhusaktiviteter som vandring och skidåkning. Här i Jämtland finns det så många vackra vyer att ta in i den inre vyn.

I mitt arbetsliv har jag jobbat med personalfrågor inom rehabilitering och arbetsliv. I mitt sista uppdrag stöttade jag enskilda individer med funktionshinder att komma ut i arbetslivet. Ett för mig mycket givande och inspirerande arbete.

Prästbarn från Småland

Kyrkan då? Jo, kan väl säga att jag är född i Svenska kyrkan, min pappa var präst i Småland. Det var svårt att vara prästbarn, som offentliga personer, bybornas ögon vilande på oss. Så under många år var jag frånvarande även om det fanns en längtan. Först i 40-årsåldern kom modet att utforska den kristna tron och började resan (den inre) till en egen tro med Kärleken till medmänniskan som fokus. Då bodde jag i Sundsvall och mötet med Anna Stenund blev min vändpunkt. Därefter har jag varit mer eller mindre aktiv. När jag flyttat från Dalarna 2013 kontaktade jag dåvarande kh Olof Roos i Krokom vilket utmynnade i uppgifter som kyrkvärd och förtroendevald. Sedan några år tillbaka finns jag som kyrkvärd och volontär i Östersunds församling och här vill jag verkligen vara.

Kristina Ekegerd

Glöm inte att meddela ev. adressändring till
marianne.staaf.galldin@hotmail.com

Väreld och årsmöte 2022

I år var riksföreningens årsmöte och Väreldsdagar förlagda till vackra Vårdsnäs stiftsgård utanför Linköping. Våra systrar i Linköpings stift hade planerat och ordnat för oss 45 deltagare på allra bästa sätt.

Vi tre, Berit, Marianne och Mery mötte den knallgröna försommaren med massor av vitsippor i Östergötland och vi bara njöt av den nya fräscha naturen.

På fredagskvällen träffade vi *Annika Spalde* och *Eva-Katrina Agestam*, som berättade om pilgrimsvandringen *Walk for future* mellan Vadstena och Glasgow 2021. Så intressant hur man lyckas samla människor, både till att delta och att stödja en icke-våld-manifestation.

Eva-Katarina och Annika inspirerade oss till att göra haikudikter.

Merys haiku

Vårens melodi

Hittar sin plats på vår jord

Människor jublar

Berits haiku

Vårvindar varma

värmer mitt ansikte gott

ger livet åter

Mariannes haiku

Den lilla duvan

Flyger i rymdens frihet

Med fredens budskap

Treårigt fredsprojekt

Årsmötet på lördagen engagerade oss i två stora viktiga frågor, *freden* och *klimatet*, inspirerade av två motioner från Luleå stiftsförening.

18 ombud fanns med och röstade på årsmötet. Vi beslutade om ett treårigt projekt med namnet *Fred på jorden och fred med jorden*.

Projektet ska särskilt fokusera på att föra in dessa frågor i föreningens verksamhet. Årsmötet beslutade enligt styrelsens förslag att säga nej till att föreningen ska ansluta sig till kampanjen *Nej till kärnvapen*, med motivet att kampanjen tagit ställning för ett nej till Natoanslutning och att det inte ryms inom Kvinnor i Svenska kyrkan.

Använder det kreativa mellanrummet

Prästen och författaren Charlotte Frycklund gav oss en fin inblick i sitt arbete med att skapa berättelser om kvinnor i bibeln. Hon använder det kreativa mellanrummet som finns i bibeltexterna, det som inte är skrivet mellan orden och som inte uttrycks i texterna. Charlotte knyter ihop bibeltexterna med egna erfarenheter och dilemman i kvinno-

rollen. Hon har också skrivit en liten bok om djur i bibeln och i januari 2023 kommer en bok med titeln *Bibelns förlorare*. Charlotte är en modern historieberättare som vi gärna lyssnar mycket mer till.

Cirkeldans, reflektioner och många samtal fanns också med under hela helgen. Nästa år anordnar Luleå stiftsförening Våreld, 5–7 maj i Umeå.

Martin Lönnebo och invigning av Frälsarkransvandringen

Vid högmässan den 8 maj i Vårdsnäs kyrka fick vi träffa biskop emeritus Martin Lönnebo 92 år. Han är skaparen av Frälsarkransen, ett radband med 18 olika pärlor som var och en representerar olika aspekter av kristen tro. Vi fick även vara med när Martin Lönnebo invigde Frälsarkransvandringen på Vårdsnäs stiftsgård.

Mery Almidon de Sauni

Berit Larsson

Marianne Staaf Gälldin

Foto: Marianne Staaf Gälldin

Alla Våreldsdeltagare!

På KviSks hemsida finns ett reportage från Våreld. Det finns även en hel del övrigt att läsa på hemsidan, om man har lust alltså.

Använd följande länk

https://www.kvinnorisvenskakyrkan.se/arsmote_2022

Marianne Wasend bor i Sollefteå och är medlem i vår stiftsförening. Hon kommer att boktipsa oss, utifrån sin läslusta, i Kalkbladet framöver. Under rubriken Mariannes Läslusta kommer hon att bjuda oss på intressant läsinspiration! Välkommen Marianne!

Mariannes Läslusta

Jag har fått en förfrågan om att delta i Kalkbladet och berätta om böcker jag läst. Anledningen till det är nog att jag tycker om läsning. Det är rogivande att botanisera bland bibliotekens böcker. Det har jag tid med som pensionär liksom skogsvandringar och körsång. Jag spelar även bridge för att få lite jämvikt mellan siffror och bokstäver.

Just nu läser jag "*Utan hänsyn*" av Marianne Lindberg De Geer. Hon är inte bara författare utan även konstnär, dramatiker, teaterregissör och kulturskribent och en kärleksfull hustru, mamma och mormor. Lindberg De Geer skriver i dagboksform och skildrar ett rikt och innehållsrikt vardagsliv.

Boken är på drygt 600 sidor. Författaren är frispråkig, humoristisk, spännande och orädd att sticka ut. Tajming är inte hennes bästa gren. Ibland har hon gått över gränsen och då fått folk emot sig.

Marianne fortsätter att producera vid 70+ års ålder tillsammans med maken Carl Johan De Geer 80+ också han konstnär. Paret har trevliga gemensamma vardagsrutiner bestående av samtal, läsning, tv och film där de intar sina respektive fåtöljer. Marianne läser till långt in på natten och sover oftast till långt in på dagen.

Åldrandet och sin egen skröplighet

Det är nöjsamt att läsa om omsorgen hon har om sin familj och parets 35-åriga lyckliga äktenskap. Marianne har, när hon var yngre, arbetat 15 år inom mentalvården. Hon säger sig ha ett omätligt behov av att försöka förstå vad som gör en människa till människa och samtalet är en viktig beståndsdel i hennes liv. Bland annat skildrar hon den flitiga och betydelsefulla kontakten/mailväxlingen hon hade med Lars Noren och Lars Vilks. Båda nu döda. Hon skriver även om åldrande, sin egen skröplighet med artros, dåliga hörsel mm samt om döden både allvarligt och humoristiskt.

Man får också följa Marianne i hennes kärleksfulla engagemang och kontakt med barn och barnbarn, men även hennes förtvivlan över pandemin som satte stopp för sådan nära kontakt.

Folkhälsomyndighetens ständiga rapporter har drabbat kulturarbetare särskilt mycket, stundtals har Marianne oroat sig över parets ekonomi. Trots det är shopping ett stort intresse hon har.

Marianne ifrågasätter strukturer i samhället. Hon är mycket kritisk till att manliga kulturkritiker fått äga recensionssidorna och på så sätt vara härskande genom årtal.

Skräms inte till tystnad

Vad gäller media så är, som sagt, Marianne orädd och låter sig inte skrämmas till tystnad, vilket tros vara en anledning till att just hon inte får några bajsbrief i brevlådan av någon som retar upp sig på henne. Som skribent ger hon sig på bl a Åsa Linderborg och Lena Andersson. Hon har även planer på att göra en pjäs om paret/kulturpersonerna Frostenson-Arnaults liv om hon får tid.

På sina dagliga promenader med stegräknare kring söder i Stockholm stöter hon då och då på bekanta, exempelvis Tove Alsterdal, Stina Dabrowski m fl som hon har trevliga samtal med på uteserveringar eller på gatan.

Marianne skriver mycket detaljerat om den omskrivna Guldbrons ankomst/installation vid Slussen som hon har utsikt över. Hon och hennes make är båda mycket sportintresserade och missar sällan en fotbollsmatch. Marianne verkar ha kännedom om vartenda lag i Sverige och utanför landets gränser.

Hela hennes liv är en inspirerande läsning och vid 71 års ålder debuterar hon som författare. Läs och njut.

Marianne Wasend

Spaning på Minnesmärken i Härnösand

Minnesmärke för att hedra minnet av kvinnorna som avrättades i samband med Häxprocessen.

Kalkbladet har följt arbetet på detta minnesmärke tidigare genom intervjuer med vår medlem Agneta Nyholm, domprosten i Härnösands stift Kent Nordin och kulturchefen i Härnösands kommun Elisabeth Oxelhöjd.

Nu rullar arbetet på med detta minnesmärke för fullt och invigningen beräknas kunna bli under perioden hösten 2022 – våren 2023.

Minnesmärket ska hedra kvinnorna som avrättades i samband med häxprocessen och minnet av dem. Konstverket och platsen kommer också att kunna användas för att tydliggöra förföljelseprocesser i de historiska och nutida sammanhangen, med syfte att förebygga sådana i framtiden.

Allmänheten får säga sitt

Konstintendent Linda Nordlander-Frisk vid Härnösands Konsthall berättar att man nu är framme i slutfasen av skissarbetet. Tre konstnärer, Monica Gora, Maria Boij och Ståle Sörensen, är utvalda för att lämna skissuppgdrag till detta minnesmärke. Allmänheten, framförallt i Härnösand, men även i hela Sverige kommer att kunna rösta fram det verk som ska utgöra minnesmärket, det ska ske under perioden 10/6–30/6. På kommunens hemsida finns information om det pågående arbetet och senare om röstningen. Platsen för minnesmärket i den vackra Stadsparken är ännu inte helt preciserad, den ska väljas så att den passar till verkets utformning och budskap.

Stadsparken, Härnösand med domkyrkan i bakgrunden

Minnesmärket för fred

Tisdagen den 24 maj invigdes minnesmärket för **Fred** på södra Melanholmen i Härnösand.

I samband med invigningen hyllade kommunstyrelsens ordförande Andreas Sjölander (S) och kommunstyrelsens 2:e vice ordförande Christina Lindberg (C) alla som bidragit till fredsarbete i världen. Susanna Rudehill, specialist vid programmet för Fredsprocesser på Folke Bernadotteakademien, talade om fredsarbete och vikten av att ha fler platser för fred.

”Vi vill hylla alla som på något sätt bidragit till en fredlig, medmännisklig, respektfull och tolerant värld. Platsen ska uppmuntra till aktiviteter som bidrar till ökad fred, vilket känns mer aktuellt än någonsin i en orolig tid”, säger Andreas Sjölander (S), kommunstyrelsens ordförande.

”Det globala målet nummer 16 i Agenda 2030 är att Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling. Att arbeta med ett minnesmärke och aktiviteter kring det kan vara ett led i arbetet med det målet”, säger Calle Edgren (V), kommunstyrelsens vice ordförande.

Speglar fredsarbetet

Minnesmärket är utformat för att skapa ett skuggspel på platsen. Det är en utstansad plåt som skapar mönster på grusplanen nedanför som förflyttas efter solens position på himlen. På kvällen är platsen belyst ovanifrån. Det finns även sittplatser och planteringsytor runt monumentet för att uppmuntra människor till att samlas på platsen.

Minnesplatsen speglar fredsarbete i stort och i smått. Platsen där märket placeras är även en stilla oas för reflektion kring fred, förlåtelse och tacksamhet.

Den ska också kunna användas för gruppaktiviteter som till exempel minneshögtider, men även för enskild reflektion och som påminnelse och uppmuntran till aktiviteter som bidrar till ökad fred.

Tack Härnösand för denna fina uppmärksamhet för fred och fredsprocessen!

Gör gärna ett besök på platsen och upplev detta minnesmärke, skriv några rader med en fredsreflektion eller en fredshaiku och skicka det tillsammans med en bild till Kalkbladet på följande adress marianne.staaf.galldin@hotmail.com

Text och bild: *Marianne Staaf Gälldin*

Bokcirkel i Härnösand

Summering från vår senaste träff

Var och en av oss anländer till Gunnel Oldenmarks hem med stor förväntan och glädje. Mötet denna gång, inleds med en kort runda där vi får delge varandra ”hur har man haft efter vår senaste träff”.

Efter rundan är det så dags att fortsätta vårt samtal kring boken "*Mötas längs vägen – att låta tron utmanas av livet*".

Vi börjar med att gå igenom bokens avsnitt. Sist talade vi om skuld synd och försoning. Att försonas är att helas. Genom att förlåta, lägga ner anklagelser, och att lära sig leva med livet som det blev kan vi släppa taget om det förgångna och öppna oss mot framtiden (s. 116).

Att inte förakta vår svaghet och skörhet eftersom det kan bli Guds möjlighet att arbeta med oss så att vi kan utveckla oss i andligt liv.

Mery Sauni

DET FÅR BÄRA ELLER BRISTA

An acrobatic performance telling the story of women's strength" (Cirkus by Me)

På Internationella Kvinnodagen, den 8 mars, samarrangerade Kvinnor i Svenska kyrkan i Härnösands stift tillsammans med projektet Cirkuslyftet i Sundsvall, nycirkusföreställningen *Det får bära eller brista*, som visualiserar och hyllar kvinnors bärande och bördor genom livet.

Nycirkuskonsten och en engagerad publik besökte anrika Sundsvalls Teater för att få uppleva kompaniet Circus By Me, som har parakrobatik som specialitet. I sin gestaltning korsar de olika konstformer som kontaktimprovisation, modern dans, hip hop och teater och använder kultur som medel för en bättre värld.

Både lätt och tungt
I denna föreställning gestaltade artisterna hur starkt just bärandet är förknippat med kvinnan. Hon som kallas det svaga könet bär både lätt och tungt genom hela livet. Vi såg det så tydligt på scenen i form av att bära tvätt, ved, vatten, potatis, varandra, barn och matkassar.

Påhittigheten, styrkan och uthålligheten gick som röda trådar genom föreställningen och gav oss nya aha-upplevelser av det vackra i att samarbeta och att lösa vardagen.

Möjlighet till reflektion

De sex artisterna gav oss tillsammans med folkmusiken på nyckelharpa och säckpipa, hisnande vackra upplevelser av deras gestaltande akrobatik och dans.

Kulturen ger oss oanade möjligheter att "få syn på" och tillsammans reflektera över mönster och frågeställningar i livet och vardagen. Denna föreställning gav mig just en sådan upplevelse om vad styrka i vardagen och i livet faktiskt är.

Titta gärna på en kort presentation av föreställningen på <https://youtu.be/hQUvb8>

Text och bild: *Marianne Staaf Gälldin*

KviSk i Härnösands stift årsmöte den 9 april

Vi möttes i ett hybrid-möte med flera medlemmar som var med digitalt på skärmen och flera som fanns med i rummet på Kyrkans Hus i Sundsvall.

Priscilda Helenius hade ordnat på bästa sätt med lokal och fint fika till oss. Vi diskuterade både året som gått och det nya verksamhetsåret. Ett beslut blev att vi ska blåsa liv i föreningens FB-grupp för medlemmar och att kartlägga var vi kan söka pengar för en medlemsresa till Vadstena.

Vi hälsade också en ny styrelsemedlem, *Kristina Ekegerd* från Frösön, välkommen. Och fr.o.m. detta årsmöte har vi också en ordförande i föreningen, *Berit Larsson* från Östersund valdes till detta uppdrag. Clara Witthoff som varit valberedare avgick på egen begäran så detta uppdrag blir nu styrelsens, tills dess vi har en ny valberedning.

Gästtalare var Tina Wilhelmsson som är prästkandidat i Härnösands stift. Föreläsningen blev extra uppskattad av oss när hon även spelade gitarr och sjöng sina egna visor.

Priscilda Helenius, Tina Wilhelmsson och Marianne SG

Tina berättar själv så här:

"Jag hade den stora äran att bli inbjuden som gästtalare på KviSk Härnösands årsmöte den 9 april för att presentera min uppsats *Kvinnor i Svenska kyrkan – om att bli kallad till en patriarkal struktur*. I uppsatsen reflekterar jag över att den feministiskt bestämda folkkyrkosynen som menar att kyrkan ska visa solidaritet med kvinnor i Svenska kyrkan. Vi har en kvinna som ärkebiskop, fler kvinnor än män som är präster och kvinnorna är en majoritet även på församlingsplanet. Jag ställer mig därför frågan om Svenska kyrkan ska vara solidarisk med kvinnor i den kyrkliga gemenskapen eller om vi ska fokusera på den patriarkala strukturen istället.

Syftet med uppsatsen är att skapa en diskussion om patriarkala maktstrukturer i Svenska kyrkan och vad dessa innebär för kvinnor som kallats till att verka i kyrkans tjänst. I uppsatsen hämtar jag exempel från berättelser om de första prästvigda kvinnorna i Sverige som såg kvinnors rätt till prästämbetet som en teologisk fråga. Jag tittar också på forskning om makt och handlingsutrymme och refererar till en fallstudie om diakonalt arbete. Slutligen hänvisar jag även till rapporten *#Vardetljus* (om MeToo-uppropet inom Svenska kyrkan) som bland annat har identifierat farliga rum och situationer för kvinnor inom kyrkans verksamhet.

Min slutsats blir att fokus bör ligga på att synliggöra förtrycket, istället för förtryckaren och den förtryckta och att vi genom det kan sluta prata om solidaritet med kvinnor i Svenska kyrkan och istället granska de patriarkala strukturerna. Kvinnor i Svenska kyrkan har under lång tid mött motstånd i olika former, allt från missriktad välvilja till sexuella trakasserier, men ändå fortsatt att följa sin kallelse. Jag anser att det är dags för Svenska kyrkan att forma en ny folkkyrkosyn. Jag vill se en kyrka i tiden som utgår från det allmänna prästadömet och möjliggör för alla, oavsett kön, att få ta del av handlingsutrymmet på samma villkor"

Uppsatsen finns att ladda ner på www.tinawilhelmsson.se.

Historiehörnan del 4

Inflytelserika kvinnor

I några nummer av Kalkbladet har vi skrivit om föreningens historia genom att läsa dokument och göra intervjuer.

Följande brev fick vi från Ingrid Tyrberg, gift med biskop emeritus Karl-Johan Tyrberg. Han utnämndes till domprost i Härnösand 1989 och var biskop i Härnösands stift perioden 1991-2001.

Kära vänner i KviSk Härnösands stift

När jag kom till Härnösand blev jag ordförande i Härnösands stifts kyrkliga kvinnoförbund, alltså det som Anna Bohlin grundade. KviSk kan sägas vara arvtagare till HSKK. Det var inte populärt i lokalföreningarna att lägga ner förbundet och bli enskilda medlemmar i en ny organisation.

Samma reaktion hade Anna Bohlin mötts av då hon hade bildat HSKK. Blanche Thungren, Hammarstrand, var sekreterare och en klok och lojal stöttepelare för mig. Anna Bohlin har jag aldrig träffat, däremot hennes mer kända syster, Margit Sahlin, en av de tre första kvinnorna som vigdes till präster i Svenska kyrkan.

Satsades på flera olika projekt

Det bärande temat under 90-talet var kvinnors andlighet och att synliggöra detta i vår kyrka. Under Kyrkornas kvinnoårtionde 1988-1998 satsade Härnösands stift mycket pengar på flera olika projekt som initierades av HSKK/KviSk. Vårt största projekt var nog *Rum för stillhet* som skapades till **Kvinnor kan mässan** i Östersund 1992.

Visionen om ett tyst rum för kvinnor att utforska och bejaka sin andlighet kom till genom Berit Horned, Offerdal. Tillsammans med konstnärerna Ann-Sofie Hemmingsson, Ås, Ingrid Aronsson, Ås, och Sigrid Grenholm, Rödön skapades detta rum som kunde monteras ner och sättas upp i församlingshem och andra lokaler runt om i stiftet. Det blev mycket efterfrågat och hyrdes ut även till andra stift.

Heliga danser med Maria Rönn fick stort genomslag liksom kurs-helger med Lisbeth Gustafsson och Kirsten Grönlén Zetterqvist.

Tillsammans med åtta utvalda kvinnor genomfördes *Ett år med Eva* med Kirsten som ledare – finns dokumenterat som bok.

En annan bok som gavs ut med pengar från stiftet var Kerstin Ekströms *Kvinna i Sverige*. Hon intervjuade ett antal kvinnor från olika länder och världsdelar som kommit till Härnösand och som regelbundet träffades i Biskopsgården tillsammans med svenska kvinnor. Internationella kontakter har varit viktiga för mig i hela mitt liv och det som varit särskilt inspirerande.

Prioriterade områden

Under 90-talet fick de flesta av stiftens kvinnokonsulenter – i Härnösands stift fick Maria Pettersson, då präst i Sveg, den uppgiften. Maria skapade goda kontakter med de olika lokala föreningarna. Gunilla Jansson var då stiftsadjunkt för kvinnofrågor och pilgrimsfrågor som var prioriterade områden för stiftets engagemang.

Foto: Privat

Barbro och Nicolaus Månsson hälsar här på Ingrid Tyrberg.

HSKK firade 50-årsjubileum den 22 maj 1992. Det blev en stor tillställning i församlingshemmet och tårtkalas i Biskopsgården. Gäster var bl.a. Barbro och Nicolaus Månsson som just den dagen firade guldbröllop. De var domprostpar i Härnösand på 70-talet. Barbro var då ordförande i HSKK.

Det går inte att göra samma sak igen i en ny tid med andra förutsättningar. Somligt har stannat kvar i kyrkan, *heliga danser* t.ex. Det viktiga är att behålla det kvinnliga perspektivet på kyrkans uppgift, lyssna till och ta vara på alla idéer som kommer upp. Uppmuntra till kreativitet och söka samarbete med församlingarna och stiftet. Anslag från stiftet var ju förutsättningen för alla de projekt som genomfördes.

Jag tror och hoppas att vi som kvinnor i kyrkan kommer att bli synliga och behövda mer och mer – just för att vårt perspektiv behövs om kyrkans budskap ska bli angeläget och nå ut.

Varma hälsningar

Ingrid Tyrberg

Teologi för alla – Teologibyrån

Följ Härnösands stifts nya programserie

Härnösands stift har på sin hemsida bjudit in till en programserie i fyra delar om *Svenska kyrkans kännetecken*, *Församlingens roll*, *Stororden i vår tid* och *En kyrka i minoritet*.

Programmen är skapade för medarbetare i Härnösands stifts församlingar, men kan också vara av intresse för alla som funderar kring Svenska kyrkans vägval.

Avsnitten som är mellan 30 och 40 minuter långa kan nås på <https://www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift/teologibyrån>

Glöm inte att betala medlemsavgiften för 2022

Avgiften på 100 kr betalas
antingen via bg 422-3699 eller
via Swish, nummer 1236918593.

Här når du Kvinnor i Svenska kyrkan, Härnösands stift

Styrelsen:

Marianne Staaf-Gälldin, Sundsvall, tel. 076 - 830 82 66

Catharina Larsson, Örnsköldsvik, tel. 070 - 291 28 62

Berit Larsson, Frösön, tel. 070 - 230 95 57

Priscilda Helenius, Sundsvall, 073 - 040 83 98

Mery Sauni, Härnösand, 070 - 389 53 90

Kristina Ekegerd, Frösön, 070 - 228 24 11